

#05
2008

OM MÄNNISKORNA
BAKOM DET SOM
HÄNDER I UPPLAND

TEMA:
RELATION
FLYR STÅN

MÖLNKOLL
OCH SÖVETT

BLAND BADJÄVLAR
OCH BOFASTA
I ÖREGRUND

NYSTARTAREN:
MILJÖVÄNLIGA
TIGERRÄKOR

LEIF LINDH OCH ILONA CARLENGÅRD:

ÄLGFARMARE MED TOMTAR PÅ LOFTET

NOTISER
KRÖNIKAN
PÅ NYTT JOBB
LOKAL ANKNYTNING
COACHEN

Älgfarm

med tomtar på loftet

■ TEXT: KRISTINA TILVEMO. FOTO: ALEX&MARTIN.

När han ordnade logdansen kom närmare 1 000 besökare. Nu har han tillsammans med sambon Ilona Carlengård dragit igång Mälardalens första älgpark. Leif Lindh, fritidschefen i Heby kommun, är en man som får saker att hända.

B

rusvägen är smal och slingrande. Lotsar fram över fält och mjuka dungar strax väster om Siggeforasjön. Efter en mjuk kurva till vänster dyker den upp, den faluröda gården med glasveranda och syren som funnits i familjen i tre generationer, alltsedan farfar Kalle kom från Roslagen med bohaget på hästkärra.

Vi är i välbevarad bondebygd, mellan knuttimrade vagnslider och en loge som efter upprustningen de senaste åren gjort storslagen comeback för danslystna upplänningar. Landsbygden rymmer orörda hemligheter, skatter som rätt vad det är glimmar till och visar sig.

UT I ÄLGPARKEN

Så dyker han upp runt knuten, Leif Lindh, brett leende i nylonsvart arbetsoverall. Handslaget är fast och gesterna ivriga när han visar fram till den lilla traktorn med vagn som leder ut till hägnen och älgarna.

– Det här är en riktig Grälle från 1952. Gamla grejer är viktiga för helhetsintrycket, det blir liksom mer genuint då, förklarar han innan han pojkaktigt hoppar upp och vrider på startvredet.

Stämningen på vagnen är tät, förväntansfull. Den uppröjda slingan passerar en björk med klassisk älgskylt och lite längre fram väntar en stadig grind till de tre hägnen på totalt 16 hektar. Så händer något. Fyra älgar rinner ljudlöst ned genom träden till vänster och närmar sig staketet. Höga ben och raggig päls flyter ut genom en öppning, nyfikna mular sträcks fram och nosar närgånget.

Hur i hela friden kommer man på tanken att starta älgpark?

Leffe Lindh kliar sig i nacken och skrattar.

– Jag har alltid gillat djur, tagit hand om rådjurskid och griskuldingar och sånt. Och för en 17, 18 år sedan försökte jag nappa upp en nyfödd älgkalv. Jag ringde till och med Kolmården för att få råd. Det gick bra i fem dygn innan den dog, säger Leffe och förklarar att då, där någonstans, började idén till älgparken gro.

35 000 KRONOR FÖR EN ÄLGKALV

Närmare två miljoner kronor har han investerat i hägn och älgar. Köpt oförsäkrade kalvar för 35 000 kronor styck, och trots att han räknade 2 300 besökare från 30-talet länder på några ynka sommarveckor i fjol har Leif Lindh mött både idiotförklaringar och helhjärtat stöd.

– Visst, det finns de som inte tycker jag är klok. Sedan finns det andra som tycker det här är en kanonidé. Men så där är det ju alltid; det positiva ska man ta åt sig och sedan sälla bort resten. Herregud, man måste ju våga lite. Det finns vardagsmänniskor, sådana som bara vågar åka till jobbet och som oroar sig när de ska byta hjul på bilen. Men det är helt okej. De får ha sina liv så har jag mitt.

Han kör sitt race men är långt ifrån ego, förklarar han, snarare drivs han av envishet och lusten att genomföra sina idéer. Som när farsan ville tända eld på gamla logen men Leffe vägrade och lade fyra somrar på att totalrenovera. Eller när tanken på logdans kom upp och han drog dit Drifters, Sveriges populäraste dansorkester som han säger, och fick 900 betalande besökare första kvällen.

– Det var en underbar känsla när folk rasade in efter hällregnet tidigare på dagen, fy fan vad roligt, utbrister han men konstaterar samtidigt att han är helt och hållet osentimental. Skulle projekten bli olönsamma eller förlora sin lyskraft är det bara att lägga ned.

– Det måste vara roligt, 95 procent av det du gör ska vara ren glädje. Den dagen det inte är kul ska man ta bort, oavsett vad det är du håller på med.

FRTIDSCHEF I HEBY

Några dagar senare har han precis landat på kontoret vid Heby kommun efter att ha kört ut mat till distriktets skolor. Leif Lindh berättar att han jobbar som operativ fritidschef med 18 anställda och dagar som sinsemellan är väldigt olika. Med ansvar för sporthallar, idrottsanläggningar, elljus-spår och badanläggningar är det upplagt för uttjänta stolpar, personalfrågor och en mängd nya idéer att förverkliga.

– Vi har byggt en egen vattenrutschbana och ett nytt gym som ökat från 60 till 300 besökare i veckan och går kanonbra. Just nu driver vi dessutom frågan om utomhusbassäng i Heby, det skulle inte kosta kommunen en spänn och ändå säger de nej. Jag kan helt enkelt inte förstå hur de resonerar. Allt vi behöver är 40 betalande badgäster i 90 dagar vilket inte är särskilt mycket och då skulle vi tjäna pengar, säger Leffe Lindh som av somliga kallas kommunalentreprenör och är övertygad om att man kan genomföra bra saker, bara man vill.

Var hämtar du kraft?

– Jag försöker med nya infallsvinklar och kämpar vidare för det jag tror på. Men visst kan det vara skitjobbigt ibland. Jag tar jätteilla vid mig när folk inte förstår kom-

munens bästa och vissa dagar är jag fast besluten att sluta. Men så åker jag hem och pratar av mig, hittar en ny strategi och tänker att okej, då gör vi så här istället. Jag är nog jäkligt enviss.

Han talar mycket om stödet hemifrån. Berättar om sambon Ilona Carलगård som kom in i hans liv för fyra år sedan och fick honom att öppna ögonen för gården Gårdsjö som gjort honom hemmablind. Om ett energirikt hem och om älgarna som bara är och ändå ger så mycket.

– Allt de behöver är mat och att få bo bra. De gör inte ett skvatt och ändå ger de oerhört mycket energi. Jag kan gå ut på kvällen efter jobbet och sätta mig en stund, leta upp dem och bara iaktta. Det är verklig ro för själen.

TUSEN TOMTAR

Kanske blir det också exklusiva kvällsvandringar med de riktigt inbitna framöver. Exkursioner med fika och ficklampa för att leta upp de fascinerande djuren i mörkret. För efterfrågan finns. Medier ringer oupphörligt och redan i mars hade Gårdsjö fått in 430 förbokningar.

Älgpark, logdans och planer på traditionsrik julmarknad. Ett totemuseum »

” Trots att han räknade 2 300 besökare från 30-talet länder på några ynka sommarveckor i fjol har Leif Lindh mött både idiotförklaringar och helhjärtat stöd.”

LEIF LINDH I ETT NÖTSKAL.

Ålder: 48 år. **Familj:** Sambo, fyra barn.

Bor: I Gårdsjö. **Investering i älgparken:**

Två miljoner kronor. **Omsättning, 2007:** 250

000 kronor. **Lön/vinst, 2007:** Ingen. **Driv-**

kraft: Min omgivning. **Oanad talang:** Kan

lite om mycket. **Tre ord om sig själv:** Snäll,

ärlig, rak. **Motto:** Gör något av det du tror

på och brinner för.

” Det finns vardagsmänniskor, sådana som bara vågar åka till jobbet och oroar sig när de ska byta hjul på bilen.

RÖSTER OM LEFFE LINDH

Ilona Carlengård, sambo

– Han är otroligt driven och målmedveten och det är alltid raka puckar, aldrig något tjafs. Samtidigt har han hela tiden hjärtat med sig i det han gör och går på ren intuition. Barn har ofta den här förmågan som Lefte lyckats behålla som vuxen.

Margareta Hildebrand, besökare i älgparken

– Jag var där för ett år sen och mitt intryck är att Leif Lindh är en människa med otroligt många idéer som han genomför. Dessutom kunde han mycket om djuren, man ser att han älskar dem.

Peter Lund, förvaltningschef, Heby kommun

– Han är en entreprenör som alltid ser möjligheter och drivs av föreställningen att ingenting är omöjligt. Lefte ser möjligheter där andra ser begränsningar och når därmed goda resultat, och han månar om sin personal och smittar av sig med sitt engagemang. Möjligtvis kan han bli matt om han inte får gehör, men han är inspirerande att ha som anställd.

med Leffes närmare 1 000 tomtar som fann sitt forum när älgparken öppnades.

– Det här är ett sätt för oss att lyfta traditionerna och vår historia, säger han. Det är så lätt att man glömmar bort bondesamhället, men folk vill ut på landet, de vill inte bara gå i staden. Och om inte vi för över traditionerna till våra barn, vem ska då göra det?

I hägnet rör han sig ledigt bland de stora djuren, öser upp kraft i foderstället och föser vänligt men bestämt undan älgturen Gunde som är den mest reserverade. Årskalven Holger kommer fram och buffar på Leffe Lindh som småpratrar och kliar. Glädjen skymtar fram i rösten och han medger att förtjusningen fortfarande är lika stark som när han började.

– Det är något magiskt med älgar, en mystik som är svår att förstå. Samtidigt är de inte särskilt sociala. De lever ensamma och har inget större behov av att kela.

Vilket kan vara en orsak till att älgen aldrig blev någon större succé som riddjur i Karl XI:s kavalleri. Den svenske kungen försökte på 1600-talet skapa en älgarmé, något som skulle skapa skräck hos fienden och ge svenskarna försprång i de djupa skogarna. Men försöket avbröts, av okända skäl.

– Förmodligen skrämdes de hästarna. Dessutom hör älgar 250 gånger bättre än människor och med allt skrammel och tumult i en armé kan jag tänka mig att det måste ha varit omöjligt att styra dem, säger Leffe Lindh.

GUNDE OCH GÖTA VÄNTAR TILLÖKNING

Älgkon Göta ger plötsligt ifrån sig ett gnällande läte. En tydlig signal till Gunde att hon vill vara ifred, berättar Leffe. Den runda magen skvallrar om att hon är dräktig, och inom några veckor hoppas familjen på tillökning. Gårdsjö har tillstånd för som mest tio älgar, men det får inte bli avbetat, förklarar Leffe Lindh. Trots rejält tilltagna ytor vill han låta dem leva så naturligt som möjligt. ▶▶

”Det är något magiskt med älgar, en mystik som är svår att förstå. Samtidigt är de inte särskilt sociala.”

– En av de saker som driver oss är att öka kunskapen om och förståelsen för det här djuret. De senaste åren har antalet älgar i Sverige minskat dramatiskt på grund av för stor avskjutning och försätter det så här har vi snart inga älgar kvar.

Utän tvivel är han en sådan som sprudlar av idéer. Som ser möjligheter där andra tvekar och lyckas överföra positiv energi till sina medarbetare. Leffe Lindh förklarar det med att han vill att omgivningen ska må bra – då mår också han bra – och lyfter fram stark vilja, entusiasm och modet att fatta beslut. Samtidigt som han erkänner att han kan bli riktigt bitsk om han inte får något tillbaka.

Just mod är något som återkommer under samtalet. Människors behov av integritet och de senaste årens ökade krav på offentligt ansvar, i spåren av tsunamier, vårdskandaler och missade socialtjänstutredningar.

Hur kommer det sig att du vågar?

– Man måste våga, utbrister han. Vem fan vågar starta en älgpark? Hur vågar man starta logdans? Många är otroligt rädda för att ta initiativ inför risken att andra kan säga något negativt, men så länge jag är rak och har rent mjöl i påsen har jag ingen anledning att tveka. Sedan är det väl alltid så att ingen blir profet i sin egen stad. Än så länge är det inte många Hebybor som varit och kollat på älgparken. Men de kommer nog. ☺

